

Прозріння	167
Перша битва	
П'яте зерно	171
Випробування	
	178

Уламок Олтаря	
Шосте зерно	187

Важливе рішення	
Сьоме зерно	195

Повернення	
	199

Епілог	
Сім зерен Смерті	213

Пролог

Я, прислужниця повелительки нашої Гелли, володарки Гельгейму. Я розповім вам історію Спіднього царства і чотирьох братів, покликаних там правити. Тож слухайте.

Був Усебог – єдиний, вічний. По-різному його називали: Один, Сварог, Анвалус та ще багато інших імен він мав. Створив він камінь Олтар, навколо якого наростив первісне Всесвіття і заселив його своїми творіннями, що їх ми називаємо богами й богинями. Однак недовго у Всесвітті панували злагода і гармонія. Боги почали з'ясовувати між собою, хто сильніший, розумніший чи навіть вродливіший. Між ними постійно спалахували сварки, які загрожували перерости у справжнісінькі війни. А війни богів – то страх і суцільна розруха. Тож Усебог узяв камінь Олтар, поклав на долоню і щосили вдарив кулаком. Камінь розпався на три частини і тієї ж миті Всесвіття розшарувалося на три царства: Вишне, Осереднє та Спіднє. Боги ж опинилися в Позасвітті.

– Усебатьку, чому ти вигнав нас із нашого дому? – запитали вони, спантеличені від такого дійства.

Той лиш хитро зиркнув на них і прорік:

– То не був ваш дім. Я нарешті побачив, ким ви є, і створив для вас нові домівки.

З цими словами в кожне царство Всебог поклав шматок Олтару. Вони, мов плоди, мали дозріти у свій час. Першим достигло Вишне

царство. В ньому й оселилися боги. Потім достигло Осереднє царство, яке Всебог заселив людьми, а його діти-боги – іншими створіннями. Останнім достигло Спіднє царство. І правити ним Усебог поставив чотирьох богів, котрі вважали себе темними. Ці боги називали себе братами, бо були мов споріднені душі. Двоє з них прибули з доньками, матері яких залишилися у Вишньому царстві. Розповідають, що коронація на панування сталася так.

Спустився Всебог у Спіднє царство і промовив до темних богів:

– Се є ваша вотчина, тут ви прийматимете втілені душі неправедних і володарюватимете над ними, допоки вони не спокутують свою неправедність, щоб потім за вашим велінням або перейти у Вишнє царство, або відродитися в Осередньому, щоб не розвіятися вщент. Темні мовчки слухали Всебатька. Лише наймолодший роззирався, намагаючись розгледіти сірий непривітний світ, яким доведеться правити.

Всебог глянув на старшого брата:

– Темновите, підійди-но сюди.

Темновит торкнувся плеча своєї доньки Марени і ступив уперед.

– Віднині створені називатимуть тебе Чорнобогом. Ти маєш посісти на Корочунському пагорбі, – прорік Усебог, – і збудувати там вежу. Однак спершу здолай охоронця того пагорба.

Очі Всебога засяяли лукавством, правиця вказала напрямком.

– Тату, я чекатиму на тебе, – прошепотіла Марена. – Нехай твоя булава допоможе тобі.

Темновит-Чорнобог лагідно всміхнувся доньці, обвів поглядом братів. Різким рухом надів рогатий шолом, взяв щит, підхопив булаву і рушив у вказаному напрямку. Не довго гаючись, він досяг пагорба. Його пологий схил сірів залізом, а на вершечку сидів здоровенний триголовий змії. Темновит ступив на схил. Під ногами забовваніло, мов ударили об здоровезний казан.

– Ти хто такий? – спалахнули вогнем голови змія. – Чого тобі треба?

Темновит підійшов ближче, опустив булаву, глянув на змія з ви-
кликом:

– Як твоє ймення?

Голови гадини високо здійнялися, середня прогрімла:

– Горин.

Темновит сперся на булаву.

– Я, Горине, Чорнобог, син Усебога, прийшов тут правити.

Змії гучно реготнув, аж розляглося довкола потрійне відлуння.

– Господар тут я! І володарюватиму до скону світу.

Чорнобог лиш осміхнувся, гордовито пригладивши вуса.

– Викликаю тебе на герць. Хто встоїть на ногах, той і буде тут володарювати.

Змії злостиво примружився, закивав головами.

– Цур, я б'ю першим!

Темновит кивнув і підійняв щита.

Змії присів, зненацька підскочив і як гепнув Чорнобога лапою, що той аж по самі литки вгруз у залізо. Земля задвигтіла, широкий щит ледь витримав удар.

– Тепер моя черга.

Чорнобог підхопив булаву, підскочив і як лусне змія по середній голові, що той аж по пояс вгруз у залізо. Бог миттю звів булаву і прогрімів:

– Будеш мені підкорятися?

Горин шалено заборсався, та вибратися із залізної пастки так і не зміг. Хотів дихнути вогнем, але побачив підняту булаву, лють в очах Чорнобога і схилився в покорі.

– Я твій раб навіки.

Чорнобог затряс булавою і прокричав:

– Я – Чорнобог! Віднині я володар Корочуна і все довкола має підкорятися мені!

Всебог, що уважно спостерігав за дійством, лише схвально кивнув і глянув на другого брата.

– Локі, якого піддані називатимуть Логе, твій пагорб Гейм. Рушай туди, – очі Всебога блиснули, – і прояви свою доблесть.

Локи глянув на брата-близнюка Луга, який стояв біля Всебога, перевів погляд на доньку Геллу.

– Я назву вежу на твою честь Гельгеймом.

Донька ледь усміхнулася і простягнула батькові торбу з магічними артефактами. Локи накинув її на плече і швидким кроком рушив у сіру імлу.

Згодом попереду з'явився кам'янистий пагорб, у корінні якого зяяла широка темна діра. Локи, притримуючи торбину, обережно підійшов до отвору. В середині щось заворушилося і гулко гиркнуло. Війнуло нестерпним мертвецьким смородом. Із печери виповз величезний чорний пес і втупився палаючим поглядом на прибульця. Локи вмить учтиво схилився до землі.

– О, володарю пагорбу Гейм. Як тебе величати?

Пес відкрив пащу, блиснули гострі ікла:

– Я – Гарм, охоронець цього пагорба.

– Вітаю, Гарме, володарю пагорба. Я хотів би грічно піднести дарунок у знак мого підданства.

Пес нашорошив гострі вуха, підвів голову. Локи дістав із торби намисто з самоцвітами і перлами, розщепив його та покірно простягнув на знак поваги.

– Ось мій дарунок, величний.

Пес якусь мить принюхувався, потім повільно, мов задурманений, схилив голову, дозволяючи застібнути намисто. Й одразу ж завив, шалено, мов навіжений, заборсався, та вирватися від Локи вже не зміг, бо то було не намисто, а мотузка Глейпнір, що сковує волю й упокорює. Локи прив'язав Гарма до кам'яного виступу перед входом до печери і промовив:

– Тепер ти мій охоронець.

Пес загарчав.

– Коли я розірву ці пута, то роздеру тебе на шматки і згодую воронню.

Логе зверхньо усміхнувся, поправив торбину і промовив:

– Цього ніколи не станеться, бо я, Логе, віднині правитель Гельгейму.

Всебог задоволено кивнув, глянув на третього брата і вказав шлях, промовивши:

– Лугу, Сид – твій пагорб. І зватимуть тебе Лавада.

Луг підібрав і сховав за пазуху мишеня, що крутилося біля ніг, знизав плечима і пішов. За деякий час він побачив глиняний пагорб, на якому вив гніздо страшний бурий стерв'ятник. Його залізний дзьоб легко складав стовбури сухих дерев. Луг підійшов до підніжжя, пустив мишеня, яке відразу шуснуло у нірку. Потім задер голову і гукнув:

– Як тебе звати-величати?

Стерв'ятник відклав стовбур і здивовано глянув на прибулого.

– Я – Гриф, наймогутніший з праптахів Спіднього царства.

Луг окинув поглядом пагорб і промовив:

– Я – Лавада. Хочу запитати, чи не міг би ти переселитися на інший пагорб? Дорогою сюди я бачив високий і такий затишний пагорб із пласким вершечком. Там зручніше мстити гніздо і видно набагато далі, ніж звідси. Буде тобі добре оглядати володіння.

Гриф обурено змахнув широкими крильми.

– Чому це я повинен тебе слухати? Йди звідси геть, а то заклюю до смерті.

Лавада хмикнув і промовив:

– Заклюєш – то й заклюєш, але що ти робитимеш із мишами?

– Якими мишами? – сполошився Гриф.

– Ось цими, – Лавада свиснув – і зі всіх шпарин полізли великі, маленькі, куценькі, кругленькі та ще бозна-які миші.

– Лети на той пагорб, він кам'янистий. Там миші точно не живуть.

Гриф ошелешено спостерігав, як довкола кишить тьма мишей, глянув на Лаваду і здійняв крила. Вже з неба він гукнув:

– Дякую за пораду.

– Та немає за що, – лукаво всміхнувся Лавада, тихенько свиснув, і миші збіглися в одне маленьке мишеня, що вмить сховалося в штанині.

– Я, Лавада, – пошепки мовив він. – Віднині – володар Сиду.

Всебог схвально кивнув і глянув на найменшого брата.

– Ерліку, твоя черга. Твій пагорб Тойбодим! Підопічні зватимуть тебе Ер-Каан.

Ерлік глянув на батька, трусонув рудою гривною волосся і покрокував у вказаному напрямку. Діставшись порослого чагарями пагорба, він побачив гігантську плямисту саламандру, що скрутилася на верхівці. Ерлік піднявся схилом, підійшов до створіння, яке здавалося, його й не помітило.

– Ти маєш піти звідси! – вимогливо промовив він.

Саламандра підняла широку голову. Глянула маленькими чорними очицями, що ледь виднілися на лискучій шкірі.

– Я велична Аджан, а ти хто такий? – прошипіло створіння.

– Я, Ерлік, син Всебога, і цей пагорб має бути моїм!

– Тут безліч пагорбів, – саламандра наблизилася морду. – Селися, де хочеш.

Ерлік відступив, схопився за руків'я меча, що висів на поясі.

– Я ув'язню тебе в лабіринті такому складному, що довіку не виберешся.

Саламандра скрипуче захихотіла.

– Спочатку здолай мене, а тоді вже будеш погрожувати вигаданими нісенітницями.

Очі бога відчайдушно зблиснули.

– Я можу дати тобі купу скарбів: золото, самоцвіти, срібло... що тільки забажаєш.

Істота похитала головою.

– Навіщо мені скарби? Здається, ти мене сплутав із драконом.

– Ну, що ж. Тоді будемо битися!

Ер-Каан стиснув губи, рішуче вихопив меч і спрямував на створіння. Очі саламандри спалахнули вогнем, вона спритно скочила і вдарила головою горопаху. Той стрімголов скотився до підніжжя пагорба, чіпляючись за колочки сухих чагарів.

– Битися хочеш? – саламандра в'юном повзла схилом. Її очі сильніше розпалювалися вогнем.

– Батьку, – скрикнув Ерлік, – не цього я хотів!

– Ти маєш впоратися, Ер-Каане, – пролунало звідусіль. – Це твоя доля.

– Це твій вибір, – прошепотів Ерлік. – Не мій...

Саламандра вже нависла над Ерліком, той шарпнувся, виставив меча. В цю мить об голову створіння зі свистом бухнула шпичаста булава. Удар відкинув саламандру геть, і Чорнобог – це був точно він – напосів на істоту, гамселячи, допоки вона не зникла в довколишній імлі.

– Ти слабкий, Ерліку, – знову пролунало звідусіль.

– Я стомився, батьку! Ці постійні змагання й випробування вже остогидли мені. Ліпше б ти не розділяв Всесвіття!

– Не тобі вирішувати. Ви будете тут правити і будете правити вічно! – з цими словами Всебог зник зі Спіднього царства, бо він існував у всіх царствах і жодного зі своїх створінь не обділяв увагою. Всюди знову запанувала гармонія.

Так у Спідньому царстві почали правити брати: Темновит-Чорнобог – у вежі Корочун, Локі-Логє – у вежі Гельгейм, Луг-Лавада – у вежі Сид та Ерлік-Ер-Каан – у вежі Тойбодим. Але їхня історія на цьому не закінчується. Багато подій відбулося з тих пір, що у Вишньому царстві, що в Осередньому та Спідньому. А розповім про них я іншим разом.